FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 34348
Nom: Quiropodologia I
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Periode
1208 - Grau Podologia	Facultat d'Infermeria i Podologia	2	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1208 - Grau Podologia	Quiropodología	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

ALCAHUZ GRIÑAN MARIA MONTSERRAT

RESUM

Definir l'assignatura de Quiropodologia i ensenyar a l'alumne el seu concepte i la seva evolució.
Conèixer el concepte de la professió.
Ensenyar a l'alumne l'instrumental i els aparells necessaris en Quiropodologia.
Instruir l'alumne en la nomenclatura tècnica emprada en les ciències de la salut i complementar la part de la història clínica referent a la Quiropodologia.
Documentar l'alumne sobre les lesions infeccioses i traumàtiques en podologia.
Ensenyar a l'alumne el concepte general de les queratopatías.
Finalment introduir l'alumne en el coneixement i anàlisi de les diferents queratopatías i la seva causes i la capacitat per a la valoració diagnostica i l'aplicació dels diferents tractaments preventius o curatius segons l'etiologia.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Per a cursar l assignatura es convenient haver superat obligatoriament les assignatures d¿ Anatomia i Podologia General

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1208 - Grau Podologia

Conèixer, diagnosticar i tractar els processos vasculars i neurològics perifèrics que afecten el peu i susceptibles de tractament quiropodològic.

Conèixer, diagnosticar i tractar les dermatopaties i queratopaties, el tractament dels helomes i de les seues causes. Onicologia, patologia i tractament conservador de l'aparell unguial.

Conèixer i aplicar les tècniques d'exploració, diagnòstic i tractament de les ferides, de les úlceres i dels processos infecciosos que afecten el peu. Estudi, diagnòstic i tractament del peu diabètic Mecanismes de reparació i cicatrització.

Conèixer i aplicar proves complementàries en quiropodologia. Estudi i valoració del pacient candidat a tractaments quiropodològics. Protocols diagnòstics i catalogació del risc quirúrgic.

Conèixer i usar l'instrumental en cirurgia i quiropodologia, els mètodes d'esterilització i la presa de mostres per a cultius.

Conèixer i utilitzar les tècniques i els tractaments quiropodològics i d'administració de fàrmacs.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. PRINCIPIS DE QUIROPODOLOGÍA (TEMES 1-2)

TEMA 1. Història clínica en quiropodologia.
TEMA 2. Asèpsia i antisèpsia en quiropodologia.

2. INSTRUMENTAL EN Quiropodologia (TEMES 3-4-5-6-7-8-9)

TEMA 3. Tipus d'instrumental en quiropodologia.
TEMA 4. Manteniment de l'instrumental en quiropodologia.
TEMA 5. Tècniques d'utilització de l'instrumental de quiropodologia.
TEMA 6. Aparells a la sala de quiropodologia.
TEMA 7. Tècniques d'utilització dels aparells.
TEMA 8. Esterilització i desinfecció del material.

TEMA 9. Farmacología en quiropodología.

3. CONCEPTE GENERAL DE LES QUERATOPATIES (TEMA 10-11-12-13)

TEMA 10. Recordo anatomo-fisiològic de la pell i els seus annexos.
Lesions elementals de la pell.
TEMA 11. Procés de queratinització. Concepte de queratopaties. Etiologia. Classificació i definició de les queratopaties: congènites i adquirides.
TEMA 12. Avaluació de les queratopaties i complicacions de les mateixes. Localitzacions més freqüents de les queratopaties.
TEMA 13. Classificació topogràfica de les queratopaties segons l'etimologia biomecànica i estructural del peu.

4. TRACTAMENTS DE LES QUERATOPATIES, HIPERQUERATOSI, HELOMES I TILOMAS. (TEMES 14-15-16-17-18-19-20-21-22-23)

TEMA 14. Procés de queratinització. Concepte de queratopatia. Etiologia. Classificació i definició de les queratopaties: congènites i adquirides.
TEMA 15. Classificació de les queratopaties segons la etiologies biomecànica i estructural del peu.
TEMA 16. Hiperqueratosis en el primer segment metatarsofalàngic. Característiques. Etiologia. Clínica. Tècniques de separació. Tractament provisional de protecció i / o descàrrega. Profilaxi.
TEMA 17.Hiperqueratosis en segments metatarsofalàngics centrals. Característiques. Etiologia. Clínica. Tècniques de separació. Tractament provisional de protecció i / o descàrrega. Profilaxi.
TEMA 18. Hiperqueratosis en el cinquè segment metatarsofalàngic. Característiques. Etiologia. Clínica. Tècniques de separació. Tractament provisional de protecció i / o descàrrega. Profilaxi.
TEMA 19. Hiperqueratosis en tots els caps metatarsals. Característiques. Etiologia. Clínica. Tècniques de separació. Tractament provisional de protecció i / o descàrrega. Profilaxi.
TEMA 20. Hiperqueratosis al taló. Característiques. Etiologia. Clínica. Tècniques de separació. . Característiques. Etiologia. Clínica. Tècniques de separació. Tractament provisional de protecció i / o descàrrega. Profilaxi.
TEMA 21. Helomes plantars, al dors dels dits i interdigitals. Definició. Característiques. Etiologia. Clínica. Tècniques de separació. Tractament provisional de protecció i / o descàrrega. Profilaxi.
TEMA 22. Helomes especials: vasculars, neurovasculars, inclusió i familiars. Característiques. Etiologia. Clínica. Tècniques de separació. Tractament provisional de protecció i / o descàrrega. Profilaxi.
TEMA 23 helomes amb afectació de la làmina unguial: periunguials, subungueales. Definició. Característiques. Etiologia. Clínica. Tècniques de separació. Tractament provisional de protecció i / o descàrrega. Profilaxi.

5. ONICOPATIES (TEMES 24-25-26-27-28)

TEMA 24. Embriologia i anatomia de l'ungla
TEMA 25. Alteracions unguials.
TEMA 26. Onicopatias associades a malalties cutànies
TEMA 27. Onicopatias associades a malalties sistèmiques.
TEMA 28. Onicopatías congènites o hereditàries

6. INFECCIONS BACTERIANES SUPERFICIALS (TEMES 29-3O)

TEMA 29. Eritrasma.
TEMA 30. Queratólisis punctata.

7. ALTERACIONS DE LA SUDORACIÓ (TEMAS 31-32)

TEMA 31. Hiperhidrosi plantar i les seves associacions clíniques. Clínica. Diferents alternatives de tractament.
TEMA 32. Xerosi. Clínica. Diferents alternatives de tractament.

8. ALTRES DERMATOPATIES(TEMES 33-34-35-36)

TEMA 33. Queratodermias palmoplantares.
TEMA 34. Èczema dishidròtic o dishidrosi.
TEMA 35. Dermatitis atòpica.
TEMA 36. Psoriasi i la seva afectació al peu.

9. INFECCIONS VÍRIQUES (TEMA 37-38)

TEMA 37. Definició i etiologia de les berrugues.
TEMA 38. Diferents alternatives de tractament.
Quan s'acabi el tema 38 es realitzarà un role playing com a màxim entre dos alumnes. Es prepararan els alumnes prèviament l'activitat, posteriorment es durà a terme a classe davant de tot l'alumnat.
Al final l'activitat han de lliurar la història clínica elaborada.

10. Pràctiques L

Pràctica I. Muntar i desmuntar el bisturí
Pràctica II. Maneig del bisturí i deslaminació amb les diferents fulles.
Pràctica III. Tècnica d'enucleació dels diferents helomes.
Pràctica IV. Tècnica d'enucleació a in situ amb plastelina.
Pràctica V. Confeccionar descàrregues i proteccions per a diferents patologies pododològiques.
Pràctica VI. Maneig del micromotor.
Pràctica VII. Tractament d'una onicocriptosi lleu.
Pràctica VIII. Protocol del tractament dels diferents tipus de berrugues plantars.
Pràctica IX. Quiropòdia completa.
Pràctica X. Quiropòdia complet

11. Pràctiques P

1-Vademècum. Us del vademècum tant el format on line com en format llibre (els alumnes hauran de portar el seu ordinador amb la aplicación de Vademacum descarregada).
2- Recepta oficial del Col·legi de Podòlegs de la Comunitat Valenciana.
3-Prescripció, fer informes, peticions i derivar a altres professionals de la salut.

12. Lesions produïdes a la EEII pel COVID-19 (Tema 39-40)

Tema 39. Definició de la COVID-19
Tema 40. Lesions produïdes a la EEII.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	2,00
Teoria	62,00
Pràctiques a l'aula	6,00
Laboratori	20,00
Total hores	**90,00**

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	60,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	**60,00**

METODOLOGIA DOCENT

Les classes teòriques s'impartiran de manera magistral, i es combinaran amb classes interactives i seminaris. La duració de les classes serà de 2 hores i hi haurà un temps per a la discussió i reforç dels temes que així ho necessiten. Per a facilitar l'exposició i la comprensió s¿utilitzarà mitjans audiovisuals i programari per a elaborar diapositives. A partir del contingut de les classes teòriques l'alumnat participarà en un role-playing en finalitzar el temari. L'alumnat haurà de triar un tema facilitat pel professorat. L'exposició del role-playing es realitzarà en la mateixa aula. El role-playing es realitzarà per parelles: un/a estudiant/a farà de pacient i un altre/a estudiant/a farà de podòleg/a. L'execució del role-playing es desenvoluparà al llarg d'uns 15 minuts, aproximadament. Després de l'exposició el professor/a realitzarà com a mínim 2 preguntes sobre el tema exposat. L'alumnat haurà d'entregar un treball manuscrit sobre el tema triat.

Ús de Material Audiovisual Complementari a les Pràctiques. Com a part de l'estratègia d'innovació docent d¿aquesta assignatura, s'utilitzen una sèrie de vídeos de caràcter introductori disponibles a la plataforma YouTube. Aquests vídeos han estat elaborats específicament per oferir a l'alumnat una visió inicial dels continguts i procediments que es
treballaran a les pràctiques, facilitant així una millor preparació prèvia. En total s¿utilitzen 10 vídeos breus, organitzats temàticament i vinculats directament a cadascuna de les sessions pràctiques del curs. El visionat d'aquests materials forma part de la preparació recomanada abans de la realització de les pràctiques presencials, actuant com a recurs didàctic complementari que fomenta l'aprenentatge autònom i actiu. Per tal d'avaluar la utilitat percebuda d¿aquests recursos, l'alumnat haurà de completar una activitat davaluació a l'aula virtual, basada en una escala tipus Likert. Aquesta enquesta recollirà opinions sobre la claredat, pertinència i eficàcia dels vídeos, i servirà com a eina de retroalimentació
per a la millora contínua dels materials utilitzats en la docència pràctica.

Les pràctiques de laboratori docent (L) tindran una duració de 2 hores i s'impartiran a grups d'aproximadament 15 estudiants, amb la participació activa de l'alumnat. S'haurà de demostrar habilitat i destresa en les pràctiques. L'alumnat realitzarà una memòria de pràctiques, on haurà de plasmar tots els conceptes més importants relacionats amb cada unitat pràctica. La memòria haurà de depositar-se dins del termini i en la forma escaient a l'Aula Virtual, quan el professor/a active la tasca a l'Aula Virtual. En aquesta memòria ha d'incloure's la full d¿assistències a les pràctiques que el professor/a responsable ha signat en finalitzar cada pràctica. Les pràctiques d'aula (P) són de caràcter obligatori. Tindran una duració de 2 hores i s¿impartiran a grups d'aproximadament 30 persones i es realitzaran a l'aula i en el taller de Quiropodologia.

Aroximadament 30 persones i es realitzaran a l'aula i en el taller de Quiropodologia.

AVALUACIÓ

A. Examen final de juny, consta de 3 parts l'examen teòric:

1. PART VISUAL que consta de 2 preguntes tipus cas clínic amb un valor de 1,5 punts cada pregunta. Fent un total de 3 punts.

2. PART TIPUS TEST consta de 25 preguntes, amb 4 possibles respostes que serà una part tipus test. Puntuaran negativament : Dos preguntes mal contestades resten una bona. Aquesta part tindrà un valor de 3 punts.

3. PART DE DESENVOLUPAMENT consta de 2 preguntes, cada pregunta té un valor de 1 punt i fan un total de 2 punts.

Per aprovar l'examen teòric cal un 4,5. La nota màxima és un 8. Per poder fer mitjana cal aprovar tant la part pràctica com la part teòrica. Aquest examen es farà durant el període marcat per la Universitat (OCA).

B. **Avaluació continuada** de totes les pràctiques de laboratori que són: la memòria de pràctiques, el treball del role playing a Word i l'exposició del role playing . El Word del role playing i la memòria de pràctiques (al costat del full de signatures que anirà a la part final de la memòria), es penjaran a l'Aula Virtual en una data determinada tots aquells que no pengin l'activitat en temps i forma no seran avaluats aquests treballs i no se'ls computarà en la suma total de l'assignatura. Per tant, això significarà que és imprescindible lliurar tots els treballs a l'Aula Virtual per poder aprovar l'assignatura.

La actitud en les pràctiques es tindrà en compte por restar fins 0,5 punts de la nota final de pràctiques.

C. **Examen pràctic** final al mes de juny l'examen consisteix a realitzar qualsevol activitat que s'ha dut a terme durant les pràctiques L i P. Constarà de 50 preguntes que el alumnat haurà de triar 3 preguntar a latzar.

L'examen pràctic té una puntuació màxima de 1. punt. La memòria té una puntuació màxima de 0,5 punts. Les faltes d'ortografia a la memòria restaran punts. Cada 5 faltes d'ortografia restaran 1 punt.

Es tindrà en compte el plagi (URKUND) i s'acceptarà fins a un 5%. Si surt més del 5%, haurà de repetir la memòria.

El Word del role playing i l¿exposició te la màxima puntuació de 0,5 punts. Es tindrà en compte el plagi (URKUND) i s'acceptarà fins a un 5%. Si surt més del 5%, haurà de repetir el role playing.

La part pràctica té un valor màxim de 2 punts.

L'assistència a les pràctiques P i L són obligatòries. Si no s'acudeix a les pràctiques es suspendrà l'assignatura. Només s'acceptarà una manca i totalment justificada.

La nota final de l'assignatura es compon d'una nota teòrica de 8 punts i una nota pràctica de 2 punts (examen pràctic (1 punt), memòria de pràctiques (0,5 punts) i role playing (Word+ exposició 0,5 punts), sempre que les dues parts estiguin aprovades es farà mitjana, sinó no.

Per optar a la matricula d'Honor l'alumne ha d'assolir una puntuació de 9. En cas que hi hagi més d'un alumne/a amb un 9 i no es pogués matricular tots dos per dèficit de matricules d'Honor. Caldria desempatar fent un treball relacionat amb l'assignatura. Que el professorat sol·licitarà a l'alumne/a.

L'avaluació de la 2a convocatòria seguirà les mateixes competències a la 1a convocatòria tant la part pràctica com la part teòrica.

BIBLIOGRAFIA

- 1. Rozman Farreras. ¿Medicina interna¿. Ed. Marín. Barcelona. 2. Castro del Pozo, S. ¿Manual de la patología general¿. Ed. Gráficas Cervantes, S.A. Salamanca. 3. Braunwald Eugene. ¿Harrison, Manual de medicina interna¿. Ed. Mc. Graw-Hill. 4. Santos Francisco Xavier [et al.] Quemaduras 100 preguntas más frecuentes. Madrid Esplugues de Llobregat: EDIMSA, cop. 2000. 5. Arenas Roberto. Dermatología atlas, diagnóstico y tratamiento. México Madrid [etc] McGraw-Hill Interamericana cop. 1996. 2º ed. 6. Ferrándiz, C. (Ferrándiz Foraster) Dermatología Clínica. Madrid[ets]:Mosby/Doyma Libros, cop. 1996. 7. Dermatología Clínica/C.Ferrándiz Foraster. Amsterdam, Madrid [etc]:Elservier, cop.2009. 8. Dermatología en medicina general/directores/José Marias Mascaró Balllester, José Manuel Mascaró Galy. Barcelona: Elsevier, 2008. 9. García FJ. Dermatología Podológica. Guía Avamzada. 1ª ed. Madrid: Ediciones Mayo S.A.; 2009.

- Letiae M. Exposure to sunlight as adjuvant therapy for dyshidrotic eczema. Med Hypothes 2009 Aug;73(2):203-4. - Reitamo S, Alisopp R. Treatment with twice-weekly tacrolimus ointment in patients with moderate to severe atopic dermatitis: Results from two randomized, multicentre, comparative studies. J Dermatolog Treat. 2010;21(1):34-44. BIBLIOGRAFIA DE QUERATOPATÍAS: 1. Peña Alonso. Atlas de Dermatología de Pie. Madrid: Editorial Médica Panamericana 2007. 2. Zalacain A, Ogalla J.M, Garcia-Patos V. Atlas y sinopsis de enfermedades cutáneas del pie. Barcelona: Edika Med. 2008. 3. García Carmona F.J. Dermatología Podológica: Guía práctica Avanzada: Editorial Isdin.2009. TEMARIO DE PAPILOMAS: Fdez P, Sanz E, Moreno E, Gómez P Garcia FJ. Infeciones bacterianas superficiales

en el pie (1º parte). Rev. Esp.Podol.2005;16(1):18-22. AJ Zalacain. Infecciones sicóticas más frecuentes en el pie. Rev. Esp. Podol.2010;XXI(6):225-229. Martínez Nova A, Hidalgo Ruiz S, Palomo López P, Sánchez Rodríguez R, Lissen Gutiérrez MA, Bonilla Toyos E.Terapias complementarias en patologías podológicas. Salud del pie 2003;30-46-9. Martínez Nova A, Sánchez Rodríguez R. Verrugas Plantares: diagnóstico y alternativas de tratamiento. Podologia Clínica 2007;8(3):88.101. Sánchez Rodríquez, alonso Peña D, Alonso Peña J, Martínez Nova A, Martínez Franco, Hidalgo Ruíz S. Empleo de cantaridita en el tratamiento de verrugas plantares. Salud del pie 2003;31:26-30.

- REVISTAS CIENTÍFICAS. 1. British Journal of Podiatrie Medicine, Surgery. 2. The Chiropodest. The Journal of British Podiatric Medicine. 3. Foot and Ankle. The official Journal of the American Orthopaedic Foot and Ankle Society. 4. Journal of the American Poditric Medical Association. 5. Podiatry Tracts. 6. Revista Española de Podología. Federación de Podólogos de España. 7. Revista el Peu. Colegio oficial de Podólogos de Cataluña.

- WEBS DE INTERÉS: 1. Proyecto Humano visible. http://www.geocities.com/CapeCarnaveral/Lab/4685/anatpat.html (en inglés). 2. Archivos de casos de podología. http://www.mailbase.ac.uk/lists/podiatry/archive.html (en inglés). 3. Academia Americana de Podología. http://www.aapsm.org/default.htm (en inglés).